

ЗВІТ

**результати оцінювання освітньої, організаційної, інформаційної,
консультативної та соціальної підтримки здобувачів першого
(бакалаврат) рівня вищої освіти факультету «Дизайн середовища»
галузі знань 19 «Архітектура та містобудування»
спеціальності «191 Архітектура та містобудування»
ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище»
2022/2023 н. р.**

Опитування здобувачів вищої освіти щодо організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

Опитування проводилось 01.02.2023 – 11.02.2023 р. Характеристика вибірки: 25 респондентів – студенти факультету «Дизайн середовища» (освітньо-професійна програма «Архітектурно-ландшафтне середовище» – далі «АЛС», денна форма навчання) – 73,5% від загальної кількості студентів бакалаврату. Опитування щодо оцінювання рівня підтримки здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання є одним з важливих інструментів забезпечення якості освіти, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу.

Слід відзначити, що студенти Харківської державної академії дизайну і мистецтв з весняного семестру 2019-2020 року навчалися за, переважно, дистанційною формою організації навчального процесу в умовах карантинних обмежень, а на сьогодні – в умовах воєнного стану в Україні. Отже, студенти перших двох курсів бакалаврату і не відчували на себе, що таке справжнє «студентське життя» в умовах of-line навчання. Цей фактор, безумовно, впливає і на сприйняття студентами себе, ситуації, викладачів і навчального процесу.

3 жовтня 2022 року через масовані обстріли різних міст України та руйнування об'єктів критичної інфраструктури в багатьох регіонах України було введено графіки відключення світла, і це вплинуло на можливість респондентів брати участь в опитуванні.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах,

члени яких навчаються за освітньо-професійними програмами на факультеті «Дизайн середовища». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування (10 «закритих» і 1 «відкрите» питання).

В опитуванні прийняли участь студенти всіх курсів бакалаврату, серед них 28% – першокурсники, студентів другого курсу 24%, третього – 20%, випускного, четвертого – 28% від загальної кількості респондентів (Рис. 1).

1. На якому курсі Ви навчаєтесь?

25 ответов

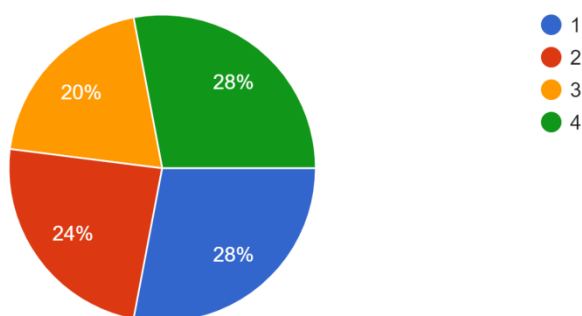

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на питання «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Результати відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1	28
2	24
3	20
4	28

Абсолютна більшість респондентів (96%) молодше 23 років. У віці 22-23 роки 48%, віком 17-18 років 48% студентів, які брали участь в опитуванні. Старше 29 років 4% опитуваних (Рис. 2).

2. Скільки Вам років?

25 ответов

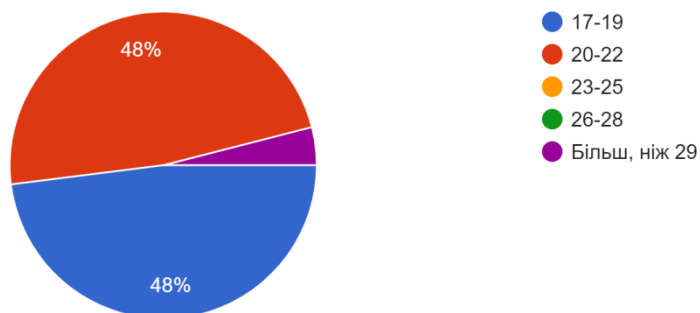

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на питання «Скільки Вам років?»

Результати відповіді на питання: «Скільки Вам років?» представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

- *Відповіді на питання: «Скільки Вам років?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
17-19	48
20-22	48
Більш, ніж 29	4

Результати аналізу відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище» (надалі – АЛС)?» свідчать про те, що абсолютна більшість респондентів (92%) задоволені рівнем підтримки з боку деканату – повністю задоволених 60% опитуваних, більшою мірою задоволені – 32% студентів. Утруднилися з відповіддю на це питання 8% студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 3).

3. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка в умовах воєнного стану з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище»?
25 ответов

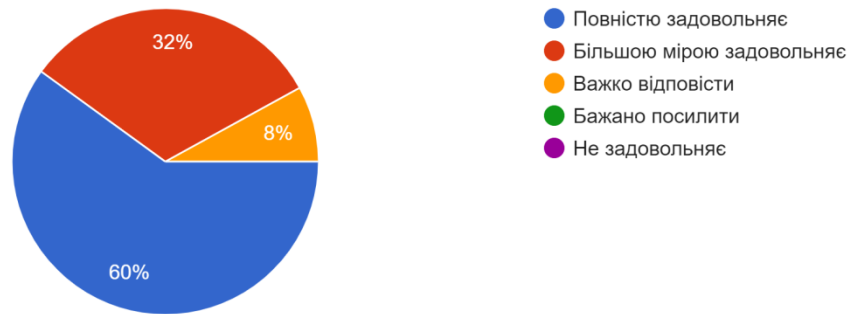

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище?»»

Результати відповідей на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «АЛС»?» представлені у таблиці 3.

Таблиця 3

- Відповіді на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище?»»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задовольняє	60
Більшою мірою	32
Важко відповісти	8
Бажано посилити	-
Не задовольняє	-

Кількість відповідей на питання щодо задоволеності рівнем інформаційної та організаційної підтримки з боку кураторів не дуже різниться із кількістю відповідей на питання щодо задоволеності рівнем підтримки з боку деканату – абсолютна більшість опитуваних (92%) підтримкою з боку кураторів задоволені. Вважають, що «підтримку» бажано посилити 8% респондентів, така ж кількість (8%) утруднилася з відповіддю (Рис. 4).

4. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище»?

25 ответов

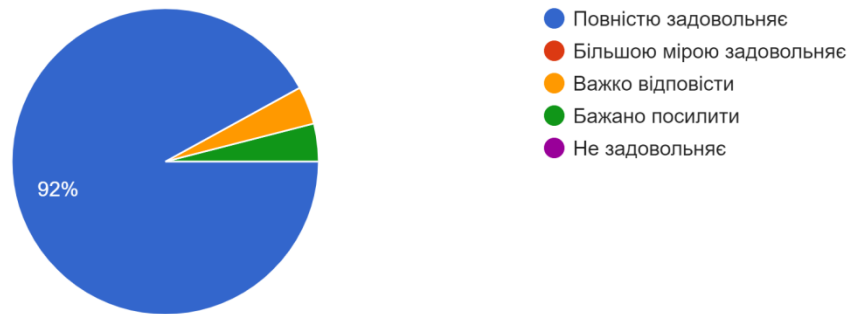

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора на ОПП «АЛС?»»

Результати відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі ОПП «АЛС?»» представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі ОПП «АЛС?»»?*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволені	92
Більшою мірою	-
Важко відповісти	8
Бажано посилити	8
Не задовільняє	-

Опитування показало, що абсолютна більшість студентів (100%), які опановують освітньо-професійну програму «АЛС» високо оцінюють підтримку, яку здійснюють викладачі випускової кафедри – підтримка повністю відповідає очікуванням 68% опитуваних, у більшою мірою. – 32% студентів, які брали участь у анкетуванні (Рис. 5).

5. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри Архітектури в освітньому процесі на ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище»?
25 ответов

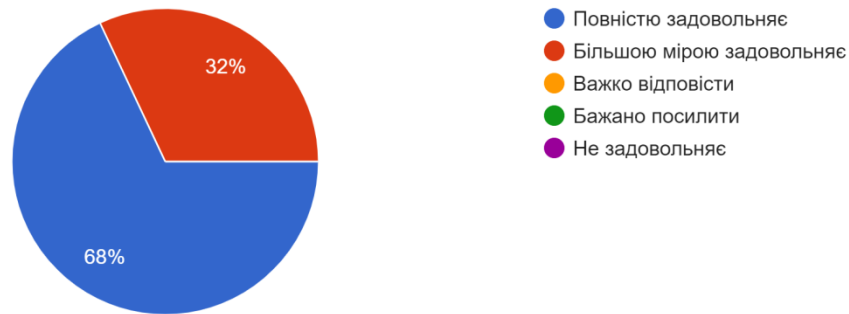

Рисунок 5 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі на ОПП «АЛС?»»

Результати відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі на ОПП «АЛС?»?» представлені у таблиці 3.

Таблиця 3

- Відповіді на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі на ОПП «АЛС?»?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволені	68
Більшою мірою	32
Важко відповісти	-
Бажано посилити	-
Не задовольняє	-

Свідчення високого рівня організації правової допомоги студентам Харківської державної академії дизайну і мистецтв – 64% респондентів указали – їм відомо, що студентам надано можливість отримати безкоштовну консультацію юриста Академії, при тому 32% опитуваних пояснили, що у них необхідності у консультаціях не виникало. Серед студентів, які брали участь в опитування, знайшлось такі (4% від загальної кількості респондентів), що визнали – їм нічого не відомо про можливість консультацій юриста (Рис. 6).

6. Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?

25 ответов

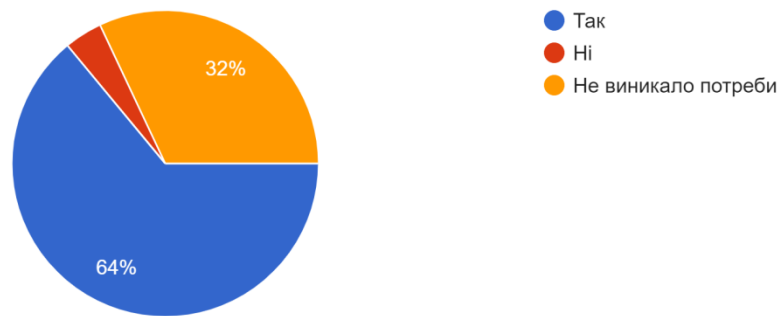

Рисунок 6 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?»

Результати відповідей на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?» представлені у таблиці 6.

Таблиця 6

- *Відповіді на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	64
Не відомо	4
Не виникло потреби	32

Свідчення високого рівня організації психологічної допомоги студентам Академії – кількість (78%) респондентів, які указали, що їм відомо про можливість отримати консультацію, у 20% опитуваних потреби у консультації не виникло, а 4% від загальної кількості респондентів про консультації невідомо (Рис. 7).

7. Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?

25 ответов

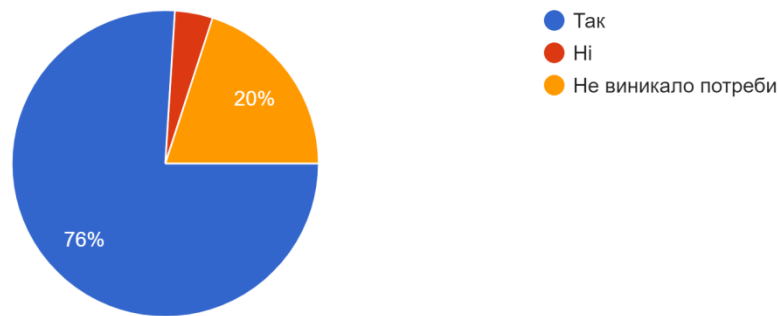

Рисунок 7 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?»

Результати відповідей на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?» представлені у таблиці 6.

Таблиця 6

- *Відповіді на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	76
Не відомо	4
Не виникало потреби	20

При відповіді на питання щодо задоволеності рівнем соціальної підтримки з боку профспілки, думки респондентів поділилися – серед тих, хто брав участь в анкетуванні, 32% «повністю задоволених», така ж кількість студентів (32%) указали, що по підтримку не зверталися. задоволені «більшою мірою» 24% опитуваних, задоволених в цілому 4% респондентів. Не задовольняє рівень підтримки 8% студентів, які брали участь в опитуванні (рис. 8).

8. Якою мірою задовольняє Вас соціальна підтримка в умовах воєнного стану з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, ст...мання академічних та соціальних стипендій)?
25 ответов

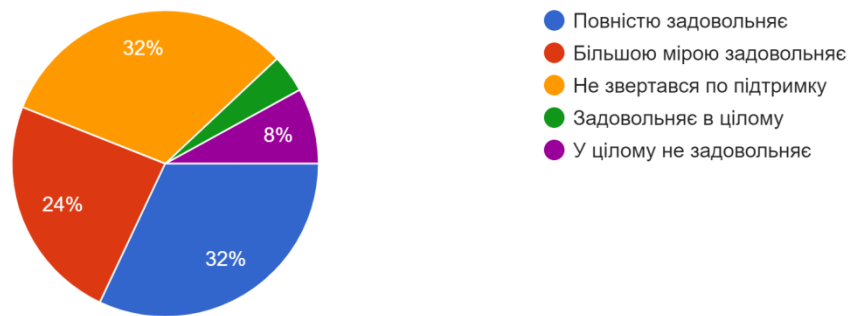

Рисунок 8 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки?»

Результати відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, студентські квитки (ісіс), отримання академічних та соціальних стипендій)?» представлені у таблиці 8.

Таблиця 8

- *Відповіді на питання: «Чи задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, студентські квитки (ісіс), отримання академічних та соціальних стипендій)?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задовольняє	32
Більшою мірою задовольняє	24
Не звертався по підтримку	32
Задовольняє в цілому	4
В цілому не задовольняє	8

На думку 60% студентів, які брали участь в опитуванні, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці. Не переймалися цим питанням 36% опитуваних. На думку 4% респондентів такий центр в Академії не потрібен (Рис. 9).

9. На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?

25 ответов

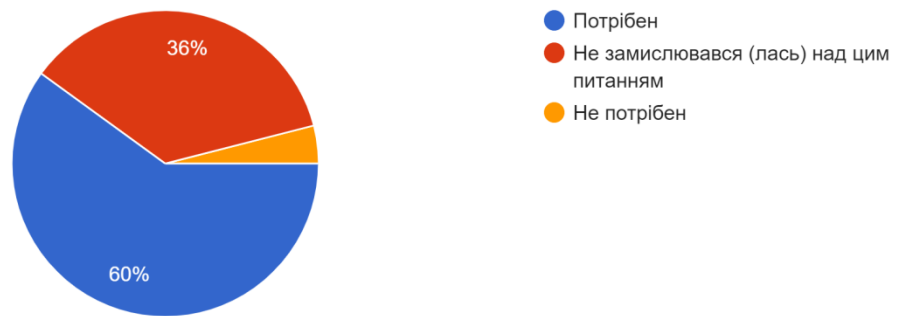

Рисунок 9 – Кількість варіантів відповідей на питання «На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?»

Результати відповідей на питання: «На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?» у таблиці 9.

Таблиця 9

- *Відповіді на питання: «На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Потрібен	60
Не замислювався (лась) над цим питанням	36
Не потрібен	4

За кордоном на момент опитування знаходилось 32% респондентів, більшість студентів, які брали участь в опитуванні (68%) указали, що зараз вони перебувають в Україні (Рис. 10).

10. Де Ви зараз перебуваєте?

25 ответов

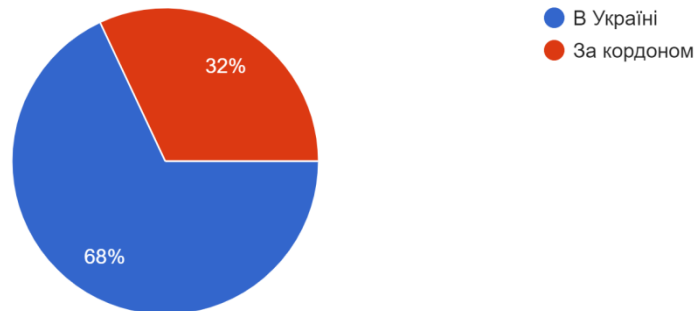

Рисунок 10 – Кількість варіантів відповідей на питання «Де Ви зараз перебуваєте?»

11. Ваші пропозиції та побажання щодо покращення за критеріями освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки?

Здобувачам запропоновано у вільній формі (бажано – розгорнута відповідь) надати пропозиції щодо покращення за критеріями освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

Лише 36% з кількості тих, хто брав участь в опитуванні, надали розгорнуті відповіді на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції та побажання (авторська орфографія збережена).

- Все гаразд
- Не має
- Немає пропозицій
- Наразі дуже легко зв'язатись з керівництвом академії та отримати необхідну підтримку.
- Немає
- Мене все влаштовує
- Все добре
- В цілому все йде правильним шляхом.
- Все задовольняє

Аналіз інформації, отриманої при проведенні анкетування, дав змогу оцінити рівень (на суб'єктивну думку студентів) освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку отримують здобувачі вищої освіти факультету «Дизайн середовища» (ОПП «АІС») в умовах воєнного стану при дистанційній формі організації навчального процесу.

Найбільшу активність при відповіді на це питання проявили студенти першого та четвертого курсів.

Абсолютна більшість студентів, які брали участь в опитуванні, молодше 23 років.

На момент проведення опитування більшість студентів мешкала в Україні, майже третина з кількості респондентів – за кордоном.

Абсолютна більшість респондентів (92%) задоволені рівнем підтримки в освітньому процесі студентів з боку деканату. Незадоволених опитування не виявило.

Опитування виявило дуже незначний незбіг суб'єктивних думок респондентів щодо рівня підтримки студентів з боку різних підрозділів Академії, і цей незбіг конкретизовано при аналізі відповідей на інші питання, винесені на опитування.

Кількість відповідей на питання щодо задоволеності рівнем інформаційної та організаційної підтримки з боку кураторів співпадає з кількістю відповідей на питання щодо задоволеності рівнем підтримки з боку деканату – абсолютна більшість опитуваних (92%) підтримкою з боку кураторів задоволені.

Респонденти високо оцінили рівень підтримки, яку здійснюють викладачі випускової кафедри в освітньому процесі – «задоволених» 100%.

Про прагнення взяти на себе відповідальність за вибір освітніх маршрутів і результати навчання свідчить те, що серед здобувачів першого рівня вищої освіти тих, хто вважає, що дорослі люди, студенти академії не потребують якогось особливого піклування – більшість.

Підхід, у рамках парадигми студентоцентрованості, за яким студента розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами, досвідом та бекграундом, і який спроможний бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу передбачає, що студент, як самодостатня і відповідальна особистість, не потребує особливої підтримки у своїх навчальних і особистих справах і починаннях.

Протилежністю цього підходу є парадигма – студент як об'єкт навчання, який не спроможний на повноцінну агентність, а отже потребує виховання і догляду.

Отже більшість респондентів повністю або більшою мірою задоволені рівнем організаційної і інформаційної підтримки з боку деканату, кураторів, випускаючої кафедри в освітньому процесі на ОПП «АІС». Що не дивно – за традиціями факультету «Дизайн середовища» майже батьківське ставлення до всіх студентів, з першого курсу бакалавріату і до закінчення аспірантури. Керівництво факультету сприяє формуванню не тільки «горизонтальних» (між студентами одного курсу), але й «вертикальних» зв'язків – між студентами молодших і старших курсів, випускниками різних років (лекції, вебінари, майстер-класи, професійні конкурси). Під час дії воєнного стану – у спільних зі студентами проєктах виставкової і благодійної діяльності в Україні та за кордоном нашої держави.

Кількість студентів факультету «Дизайн середовища» – один із факторів, який сприяв формуванню унікальної атмосфери: кафедри, деканат (на різницю від «гігантів» – ЗВО «ХП», з тисячами студентів) ближче до студентів, ніж у закладах освіти з великою кількістю здобувачів.

Абсолютна більшість респондентів (судячи по відповідях – тих хто по підтримку звертався) задоволені рівнем соціальної підтримки з боку профспілки.

Показник рівня стабільності, передбачуваності і відчуття захищеності, яке забезпечує керівництво Харківської державної академії дизайну і мистецтв студентам – свідчення 32% респондентів про те, що вони не стикалися з необхідністю звертатися по консультацію (хоча б і безкоштовну) до юриста академіїⁱ.

Студенти Академії звертаються по психологічну допомогу – інформація щодо розкладу консультацій двох психологів – на сайті академіїⁱⁱ

Лише 20% опитуваних указали, що у них не виникало потреби у консультації психолога.

Більшість з тих, хто брав участь в опитуванні вважає, що в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці. На жаль, під час війни, в умовах нестабільності і високого рівня непередбачуваності, деякі представники студентської молоді визнають, що питанням кар'єри не переймаються.

Інформація, отримана при аналізі «пропозицій та побажань» – показник рівня особистісної зрілості здобувачів, їх оцінки зусиль, які прикладає адміністрація академії і викладачі випускаючої кафедри для того, щоб, в умовах дії воєнного стану, організувати ефективний навчальний процес для студентів, які опановують ОПП «АЛС». Більшість «побажань» дуже зворушливі:

- Наразі дуже легко зв'язатись з керівництвом академії та отримати необхідну підтримку.
- Немає
- Мене все влаштовує
- Все добре
- В цілому все йде правильним шляхом.

Психіка людини влаштована таким чином, що відстань між нами та подіями, що відбуваються і лякають, не відіграє особливої ролі. Важливо розуміти, що коли людина опиняється у ситуації невизначеності або ж реальної небезпеки у багатьох актуалізується захисний механізм вікової регресії – страждає не доросла людина (а студенти бакалаврату – люди дорослі), страждає маленька дитина. Отже, викладачі, керівники закладу освіти звертаються до студента, у нашому випадку – емоційної, художньо обдарованої особистості, яка в умовах воєнного стану не розірвала зв'язки з

академією, продовжує навчання. Найкраща підтримка студентів – відновлення освітнього процесу з квітня 2022 року.

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити позитивні висновки щодо суб'єктивної оцінки студентами, які навчаються за ОПП «АЛС» рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку вони можуть отримати під час навчання у Харківської державної академії дизайну і мистецтв в умовах дії воєнного стану.

Підтримка студентів, яку забезпечує керівництво Академії за конкретними умовами організації не лише навчального процесу, але й життєзабезпечення великого та складного організму – Харківської державної академії дизайну і мистецтв в екстремальних умовах воєнного часу, надає можливість не тільки подолати труднощі, але й відкриває для студентів горизонти розвитку.

13.02.2023 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР

ⁱ <https://ksada.org/1profspilka.html>

ⁱⁱ <https://ksada.org/1YakistOsvity.html>